

Datum
2006-01-23Dnr
02-05-6131Ert datum
2005-12-22Ert Dnr
M2005/6595/E

Sysa/enheten för operativa styrmedel
Jenny Johansson
016-544 22 35
jenny.johansson@stem.se

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande angående departementspromemoria gällande kompletterande förslag om den småskaliga vattenkraften i elcertifikatsystemet

Bakgrund

Energimyndigheten har tidigare yttrat sig över *Förslag om ett utvecklat elcertifikatsystem* (Ds 2005:29). Förslaget innehöll bland annat en tidsbegränsning av den period en anläggning har rätt att tilldelas elcertifikat. I ovan nämnda promemoria finns förslag på ytterligare ändringar som innebär att rätten att tilldelas elcertifikat för all småskalig vattenkraft upphör den 31 december 2010.

Övergripande synpunkter

Energimyndigheten avstyrker föreliggande förslag gällande särskilda utfasningsregler för den småskaliga vattenkraften.

Energimyndigheten anser att det finns ett fortsatt ökat behov av produktion av el från förnybara energikällor. Enligt prognoser från Energimyndigheten, danska Energistyrelsen, finska handels- och industriministeriet och norska Statnett, förväntas elförbrukningen i Norden sammanlagt att öka med 65 TWh mellan 2003 och 2020. Idag finns drygt 700 vattenkraftverk med högre effekt än 1,5 MW. De producerar ungefär 98 % av den totala elen från vattenkraft, som är ca 65 TWh/år. Resterande kraft produceras i ca 1200 vattenkraftverk med en effekt lägre än 1,5 MW. Den småskaliga vattenkraften står således för ett litet men viktigt tillskott av förnybar el. Av de investeringar i småskalig vattenkraft t.ex. idrifttagande av idag nedlagda vattenkraftstationer som planeras kommer sannolikt mycket få att bli genomförda om stödet i form av elcertifikat upphör 2010.

En viktig målsättning med omställningen av energisystemet är att borga för en god tillgång på el, till rimlig kostnad, med hög tillgänglighet och med god kvalitet med så liten miljöpåverkan som möjligt. Vattenkraften spelar därvidlag en viktig

roll. Den lokala miljöpåverkan som kan uppstå vid reglering av vatten för kraftproduktion kan minskas genom förbättringsåtgärder. Sådana åtgärder gör vattenkraften som förnybar elproduktion än mer värdefull

De föreslagna reglerna om att särskilda regler ska gälla för den period som småskalig vattenkraft kan tilldelas elcertifikat kan påverka trovärdigheten för elcertifikatsystemet. Att genomföra upprepade förändringar i ett marknadsbaserat styrmedel som elcertifikatsystemet, medför en osäkerhet hos aktörerna som i förlängningen kan påverka investeringsviljan och därmed måluppfyllelsen. Aktörerna får svårt att förutse vilka regler som gäller eller kan komma att gälla.

I propositionen *Elcertifikat för att främja förnybara energikällor* (prop. 2002/03:40) s 35 anges vidare att riktade stöd till enskilda teknologier eller energikällor kan snedvrیدا konkurrensen och hämma teknikutvecklingen. Ett generellt stödsystem minskar denna snedvridning, då de förnybara energikällorna inbördes får konkurrera med varandra på lika villkor. Genom att nu införa särskilda regler för småskalig vattenkraft påverkas elcertifikatsystemets konkurrensneutralitet. Även detta är en faktor som skadar systemets trovärdighet och skapar osäkerhet hos aktörerna.

I förslaget redogörs inte för den småskaliga vattenkraftens positiva sidor. Till dessa hör t.ex. närheten till konsumtion av el. Den småskaliga vattenkraftproduktionen finns spridd långt ut i nätet på ett flertal platser till skillnad från de stora anläggningarna på stamnätet. Detta medför lägre förluster i ledningarna.

Energimyndigheten anser att det är viktigt att reglerna om hur olika kraftslag hanteras i respektive land när det gäller bl.a. hur länge anläggningen får ingå i systemet harmoniseras vid en eventuell internationalisering av elcertifikatsystemet. Det kan därför finnas skäl att avvakta med införande av särregler till dess man vet vad som kommer att gälla.

Specifika synpunkter

Avseende utformningen av den föreslagna lagtexten vill Energimyndigheten framföra följande synpunkter:

- Energimyndigheten har i yttrande gällande Ds 2005:29 förespråkat en förenkling av reglerna om utfasning av anläggningar med tidigare stöd. Detta ställningstagande inkluderar även den småskaliga vattenkraften.
- I 2 kap 8 § 3 anges att vattenkraftsanläggningen ska tilldelas elcertifikat till och med den 31 december 2010 om det är en anläggning som vid utgången av 2010 har en installerad effekt som inte är högre än 1 500 kilowatt. Det bör förtydligas om denna gräns avser hela anläggningen eller varje produktionsenhet.

- Utformningen av 2 kap 8 § 3 hänvisar till 1 eller 2 a. Det innebär att en vattenkraftsanläggning som t.ex. togs i drift 1920 och därmed inte fått eller kunnat få bidrag enligt förordning (1998:22) om statligt bidrag till vissa investeringar inom energiområdet, inte fasas ut 2010. Energimyndigheten tolkar bestämmelsen som att dessa anläggningar då får elcertifikat till och med den 31 december 2012 – även om den har en installerad effekt som inte är högre än 1 500 kilowatt.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Thomas Korsfeldt. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningscheferna Josephine Bahr Ljungdell, Susan Linton, Zofia Lublin, Andres Muld och Birgitta Palmberger, verksjuristen Fredrik Selander, enhetschefen Sten Åfeldt, handläggarna Sara Hallert, Jenny Johansson, den sistnämnda föredragande.

Thomas Korsfeldt

Jenny Johansson